

Sygn. akt II Cz 195/15

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lipca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy II Wydział Cywilny - Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Ireneusz Płowaś

Sędziowie: SO Bogumił Goraj

SO Aurelia Pietrzak (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 16 lipca 2015 r. w Bydgoszczy na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela J. Ł.

przeciwko dłużnikowi (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o egzekucję świadczenia pieniężnego

na skutek zażalenia dłużnika na punkt 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 21 stycznia 2015r. w sprawie o sygn. akt XII Co 9596/14

postanawia:

- zmienić zaskarżone postanowienie w pkt 2 (drugim) i obniżyć wysokość opłaty egzekucyjnej ustalonej od kwoty 78.070,66 zł przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy D. W. w postanowieniu z dnia 19 listopad 2014 r. w sprawie Km 20559/14 do kwoty 3.503,10 zł (trzy tysiące pięćset trzy złote dziesięć groszy) jednocześnie ustalić, iż łączna kwota opłaty stosunkowej wynosi 6.591,38 zł (sześć tysięcy pięćset dziewięćdziesiąt jeden złotych trzydzieści osiem groszy)
- oddalić zażalenie dłużnika w pozostałej części.

II Cz 195/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 listopada 2014 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowy w Bydgoszczy D. W. ustalił koszty egzekucyjne w sprawie prowadzonej z wniosku J. Ł. przeciwko(...)Sp. z o.o. z siedzibą w B., na kwotę łączną 11.778,33 zł, w tym opłatę stosunkową od wyegzekwowanej należności na kwotę 11.616,48 zł.

Dłużnik w sprawie Km 20559/14 złożył skargę na następujące czynności Komornika, tj.:

- na ustalenie i ściągnięcie opłaty egzekucyjnej, podnosząc, iż nastąpiło to z naruszeniem art. 46 ust 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji poprzez wliczenie do podstawy ustalenia opłaty egzekucyjnej wynagrodzenia pełnomocnika w postępowaniu egzekucyjnym,
- ściągnięcie z wcześniej zabezpieczonej kwoty 78.070,66 zł, kwoty 11.710,59 zł tytułem opłaty egzekucyjnej, podczas gdy czynność podjęcia pieniędzy złożonych do depozytu miała charakter materialno-techniczny i stanowiła kontynuację postępowania w przedmiocie zabezpieczenia,

- ściągnięcie z wcześniej zabezpieczonej kwoty 78.070,66 zł, kwoty 11.710,59 zł tytułem opłaty egzekucyjnej z naruszeniem art. 49 ust 2 ukse, poprzez niezaliczenie na poczet opłaty stosunkowej opłaty za wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu.

Z ostrożności procesowej dłużnik złożył wniosek o obniżenie opłaty egzekucyjnej na podstawie art. 49 ust 7 ukse w wysokości 11.710 zł ściągniętej z kwoty 78.070,66 zł zabezpieczonej uprzednio i złożonej do depozytu sądowego do kwoty 200 zł oraz w razie uwzględnienia wniosku nakazania Komornikowi Sądowemu D. W. zwrotu na jego rzecz nadpłaty opłaty stosunkowej w wysokości 11.510 zł.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, że Komornik Sądowy ustalając wysokość opłaty egzekucyjnej doliczył kwotę 900 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika czym naruszył dyspozycję art. 46 ust 2 ukse. Podniósł również, że Komornik dokonał zajęcia wierzytelności znajdującej się na rachunku depozytowym sądu i ustalił opłatę która nie została pomniejszona zgodnie z art. 49 ust 6 ukse.

Skarżący podniósł, że nakład pracy komornika był niewielki i sprowadzał się do czynności materialno-technicznych stanowiących kontynuację postępowania w przedmiocie zabezpieczenia. Powołał się także na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 03 grudnia 2003r. K 5/02, OTK-A 2003r.

Komornik Sądowy ustosunkowując się do skargi oraz wniosku wniósł o ich oddalenie.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 21 stycznia 2015 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie XII Co 9596/14 oddalił skargę dłużnika (punkt 1) oraz oddalił wniosek o obniżenie opłaty stosunkowej (punkt 2).

Sąd Rejonowy na wstępie rozważań, odniósł się do zarzutów dotyczących naruszenia przepisu art. 46 ukse powołując jednocześnie jego treść. Sąd, nie podzielił zapatrywania skarżącego, iż opłata stosunkowa została naliczona z naruszeniem przepisu art. 46 ust 2 i art. 49 ust 6 ukse. Sąd Rejonowy na podstawie analizy akt sprawy Km 20559/14 – tj. karty rozliczeniowej, ustalił, że komornik naliczył i pobrał opłatę egzekucyjną zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie naruszył dyspozycji art. 46 ust 2 i art. 49 ust 6 ukse. W treści uzasadnienia Sąd powołał się także na treść art. 43 ukse oraz 49 ukse, podkreślając, że przekazanie kwoty zabezpieczonej na rachunku depozytowym Sądu nie stanowi sposobu zgodnie z którym pobiera się opłatę w wysokości 8%. Zatem w ocenie Sądu Komornikowi należy się opłata w wysokości 15 % od wyegzekwowanego świadczenia.

Sąd I instancji przechodząc do oceny rozważań dotyczących obniżenia opłaty stosunkowej, wyjaśnił, że zgodnie z poglądem wyrażonym w doktrynie rozpoznając wniosek dłużnika, sąd może wprowadzić obniżyć wysokość opłat stosunkowych, ale tylko w wyjątkowych sytuacjach i przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności sprawy egzekucyjnej. Sytuacje te przepis ustawy wylicza tylko przykładowo, wskazując m. in. na nakład pracy komornika, sytuację majątkową wnioskodawcy i wysokość jego dochodów. Ponadto, przy uwzględnianiu sytuacji majątkowej dłużnika i jego dochodów, należy uwzględnić tę okoliczność, że należy on do grupy podmiotów, które nieprzymuszenie nie spełniły już określonych obowiązków cywilnoprawnych.

Sąd zwrócił uwagę, iż przepis art. 49 ust 7 i 10 ukse jest przepisem wyjątkowym którego konieczność zastosowania pojawia się tylko wtedy, gdy mechanizm „zwykły”, regulowany przez art. 49 ukse prowadziłby do wyliczenia opłaty komorniczej w wygórowanej wysokości (wypadek „szczególnie uzasadniony”, wymagający miarkowania). Z rozwagą należy sięgać po ten nadzwyczajny instrument, aby nie przyczyniać się do osłabienia skuteczności i jakości egzekucji.

Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska wnioskodawcy, iż nakład pracy Komornika nie uzasadniał tak wygórowanej kwoty, a odpowiednią kwotą byłaby opłata w wysokości 200 zł. Pokreślił, że nie można oceniać nakładu pracy Komornika w oderwaniu od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji, którym komornik jest związany.

W niniejszej sprawie Komornik podjął wszelkie czynności niezbędne do prawidłowej egzekucji, zgodnie z wnioskiem wierzyciela i wyegzekwował dochodzoną należność częściowo z kwoty zdeponowanej na rachunku depozytowym Sądu.

Poza tym Sąd podkreślił, że dłużnik dobrowolnie nie spłacił zobowiązania doprowadzając w ten sposób do wszczęcia postępowania egzekucyjnego przez wierzyciela. Należy też pamiętać, że opłata egzekucyjna jest wprawdzie należnością komornika, jednak nie stanowi ona jedynie wynagrodzenia za skutecznie przeprowadzoną egzekucję, ale również daninę publicznoprawną określoną w ustawie, co do wysokości, trybu uiszczenia i rozliczania. Opłaty te są przeznaczane na pokrycie kosztów działalności egzekucyjnej. Tym samym, spełniają daleko ważniejszą funkcję niż tylko „wynagrodzenie” komornika.

Sąd I instancji dodał także, że w interesie społecznym jest to, by egzekucje prowadzone były przez komorników w skuteczny i sprawny sposób, a pozbawienie ich części należnego wynagrodzenia wyłącznie z tego powodu, że - w ocenie dłużnika - w tym konkretnym przypadku egzekucja nie wymagała znacznego nakładu pracy, byłoby krzywdzące.

Zdaniem Sądu, mając na uwadze powyższe okoliczności, uznać należało, iż w rozpatrywanej sprawie brak jest wystarczających przesłanek uzasadniających obniżenie opłaty stosunkowej w trybie art. 49 ust. 10 ukse z uwagi na nakład pracy Komornika. Sytuacja majątkowa dłużnika, jako nie podniesiona we wniosku nie stanowiła przedmiotu rozpoznania Sądu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy na podstawie art. 49 ust. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji a contrario orzekł jak w punkcie 2 sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie w zakresie punktu drugiego złożył dłużnik, zarzucając Sądowi I instancji naruszenie prawa materialnego poprzez niewłaściwe zastosowanie art. 49 ust 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji poprzez przyjęcie, że nakład pracy komornika uzasadnia ściągnięcie kwoty 10.050,20 zł tytułem opłaty egzekucyjnej od kwoty 78.070,66 zł zabezpieczonej na rachunku depozytowym Sądu. Podnosząc powyższy zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienie i obniżenie opłaty egzekucyjnego co najwyżej do kwoty 1000 zł.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie dłużnika jest częściowo zasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego nie miał racji Sąd Rejonowy uznając, że w niniejszej sprawie nie zaistniały przesłanki z art. 49 ust. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997r., o komornikach sądowych i egzekucji (tj. Dz. U. z 2015 r. poz. 790), przemawiające za obniżeniem opłaty stosunkowej ustalonej przez Komornika sądowego w sprawie Km 20559/14. Powyższy przepis stanowi, że na wniosek dłużnika lub wierzyciela (ust. 7), sąd może obniżyć wysokość opłaty stosunkowej biorąc po uwagę w szczególności nakład pracy komornika lub sytuację majątkową wnioskodawcy oraz wysokość jego dochodów. Warto podkreślić, że powyższe przesłanki nie muszą występować łącznie, aby Sąd mógł obniżyć ustaloną opłatę przez Komornika. Dla oceny nakładu pracy Komornika konieczny jest punkt odniesienia do określenia nakładu pracy komornika w danej sprawie. Dopiero wtedy można ocenić czy nakład pracy komornika był niski, wysoki czy normalny dla danego rodzaju sprawy. Prawidłowo Sąd Rejonowy wskazał, że nie można oceniać nakładu pracy komornika w oderwaniu od wskazanego przez wierzyciela sposobu egzekucji, którym komornik jest związany.

Kierując się tymi wytycznymi oraz regułami zdrowego rozsądku uznać by należało, że określona opłata egzekucyjna z art. 49 ust 1 ukse odpowiada normalnemu nakładowi pracy poniesionemu w danej sprawie przez komornika. Zatem obniżenie jest możliwe, gdy nakład pracy komornika był niższy niż określony w ustawie.

Zważyć należy, że w tej sprawie postępowanie egzekucyjne przebiegało sprawnie. Zostało wszczęte w dniu 23 października 2014 r. Dnia następnego komornik zwrócił się do Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o zwrot depozytu wpłaconego w postępowaniu zabezpieczającym w kwocie 76.991,57 zł. W dniu 30 października 2014 r. otrzymał niniejszą kwotę, która stanowiła prawie cała należność do zapłaty, resztę należności w dniu 19 listopada wpłacił dłużnik

bezpośrednio komornikowi, czego skutkiem było zakończenie postępowania egzekucyjnego postanowieniem z dnia 19 listopada 2014r.

W związku z tym należy uznać, że ustalona przez organ egzekucyjny opłata stosunkowa w kwocie 10.050,20 zł w żaden sposób nie jest adekwatna do nakładu jego pracy i poniesionych w sprawie wydatków. W ocenie Sądu Okręgowego, niniejsza sprawa nie była skomplikowana pod względem faktycznym, ani prawnym nie wymagała podejmowania licznych czynności. Komornikowi było wiadomo, iż kwota prawie 80 tysięcy złotych została zabezpieczona na rachunku depozytowym Sądu z uwagi na wcześniejsze prowadzenie postępowania zabezpieczającego. Postępowanie zakończyło się na bardzo wczesnym etapie, wobec czego nie było konieczności podejmowania przez komornika działań mających na celu poszukiwanie majątku dłużnika. Ponadto uznać należy, że czynność polegająca na zajęciu wierzytelności którą wcześniej komornik zabezpieczył nie jest czynnością wymagającą dużego nakładu pracy, zarówno czasowego jaki i intelektualnego.

W konsekwencji Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. , zmienił zaskarżone postanowienie w ten sposób, że obniżył wysokość opłaty stosunkowej 10.050,20 zł pobranej od kwoty 78.070,66 zł ustalając ją na poziomie połowy tj. 3.503,10zł (5.025,10-1.522). Mając na uwadze dyspozycję przepisu art. 49 ust 6 ukse Sąd pomniejszył już tą kwotę o opłatę za wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu tj. o 1.522,00 zł. Jednocześnie oddalił zażalenie w pozostałej części uznając za nieudowodnione twierdzenia dłużnika, że opłata stosunkowa powinna być jeszcze niższa i wynosić najwyżej 1.000 zł.

Sąd odwoławczy oddalił zażalenie w pozostałej części jako nieuzasadnione na podstawie art. 385 k.p.c w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c.

Mając na uwadze powyższe należało ustalić, iż opłata stosunkowa ustalona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowy w Bydgoszczy D. W. w postanowieniu z dnia 19 listopada 2014r. w sprawie Km 20559/14 - wynosi łącznie 6.591,38 zł (3.503,10 + 3.088,28 zł).